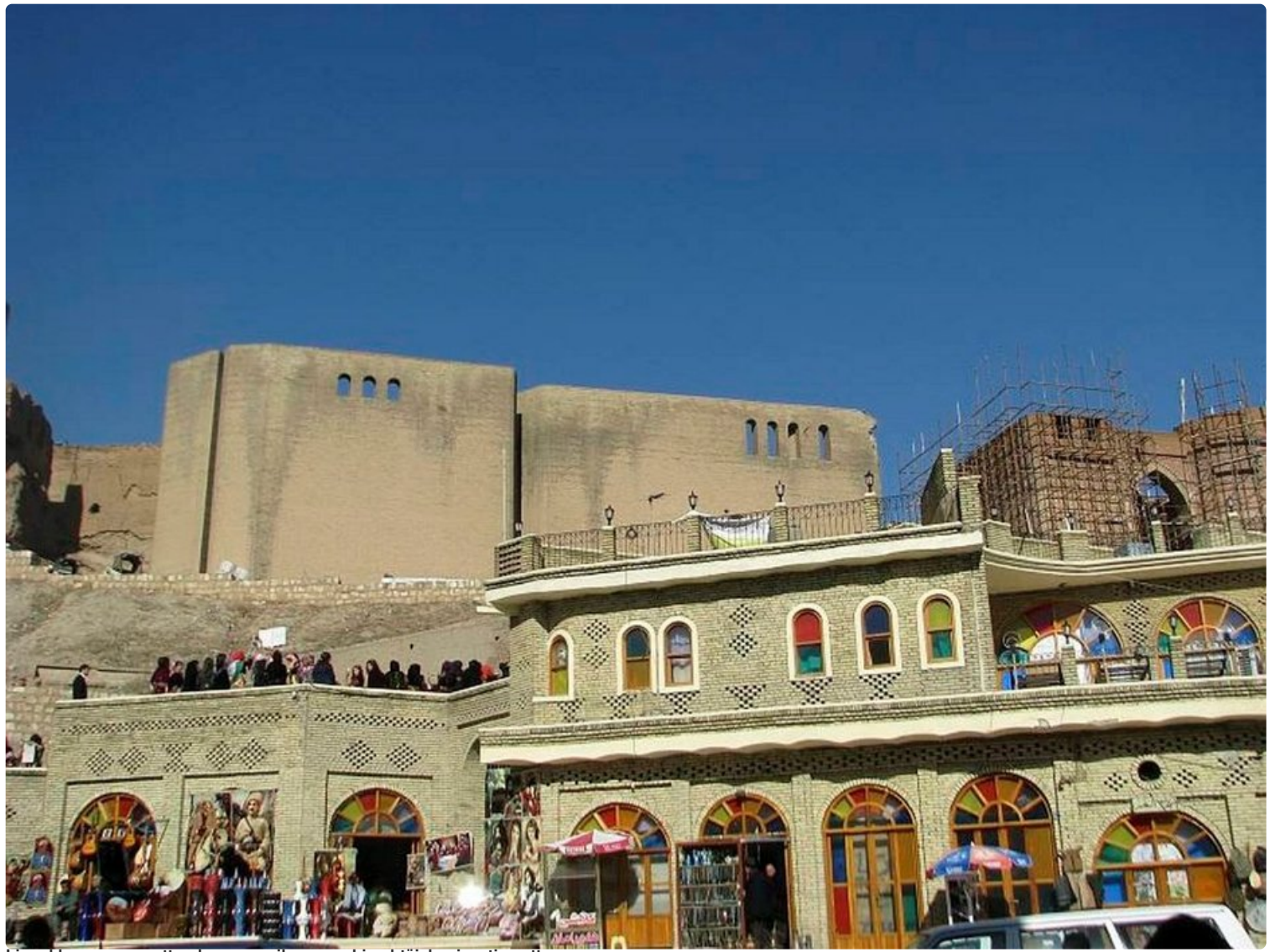
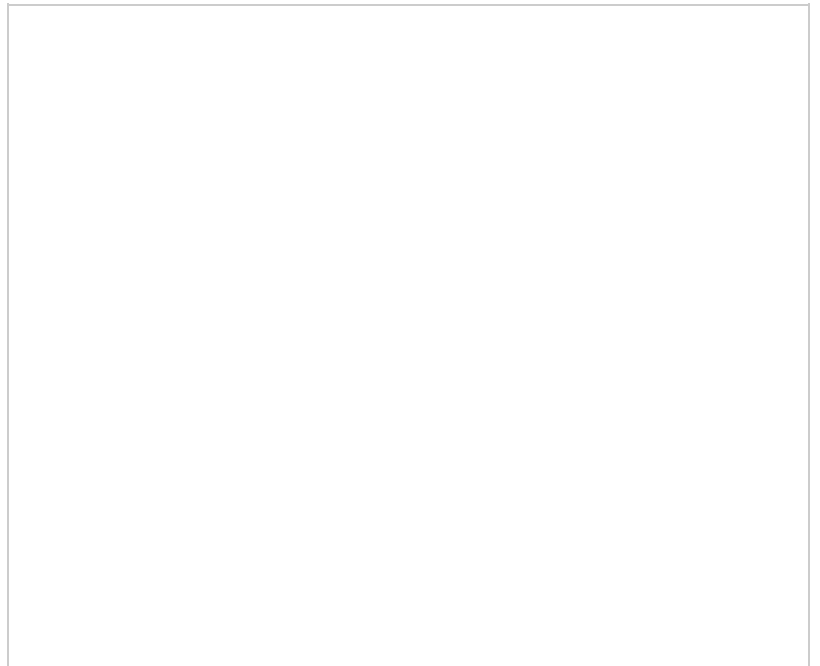

Linnakkeen on sanottu olevan maailman vanhin yhtäjaksoisesti asuttu kaupunki.

Hymyilevien ihmisten Erbil

2.10.2017 14.00

Seisoessamme Kurdistanin porteilla kätemme tärisevät jännityksestä, sillä olemme kyllästäneet itsemme median ja lähipiirin varoituksilla.

TEKSTI JA KUVAT: NETTA KARJALAHTI

Hiekkapöly, minareetit ja kurdin kielen arabialaiset aakkoset kuluneiden rakennusten kyljissä saavat olon tuntumaan epätodelliselta. Alkujännityksestä huolimatta - kuten niin usein aikaisemminkin tuntemattomille seuduille matkustaessamme - oloamme vapautuu nopeasti.

Lähi-idän kiistelty Kurdistan ulottuu Syyriaan, Turkkiin, Iraniin ja Irakiin, joista viimeisessä sillä on autonomia. Matkamme kohde on Pohjois-Irakin Kurdistanin pääkaupunki Erbil. Vietämme kovia kokeneessa kaupungissa yhdeksän antoisaa päivää seikkailuparini Tapanin kanssa ja tutustumme paikallisiin ihmisiin ja heidän tarinoihinsa

Ruuhkaisen liikenteen seassa olo on turvallinen, sillä paikalliset noudattavat liikennesääntöjä. Liikennepoliisi päästää meluisan lapsijoukon koulupuvuissaan juoksemaan tien yli, liikennevaloissa seisovan auton kuljettaja ostaa katumyyjältä juotavaa. Aseistetut poliisit päivystävät kopeissaan ja näemme myös sotilaita kommandopipoissaan. Turvatarkistuksia tehdään jopa ravintoloiden ovilla.

Naisten huivipakkoon emme törmää. Itse kuljen ilman huivia, kuten jotkut paikallisistakin. Osa naisista on hunnutettu päästä varpaisiin, toisilla huivi peittää vain hiukset. Katukuvassa naisia näkyy silti harvoin, mikä osaltaan kertonee paikallisesta kulttuurista.

Erbilin sivilisaatiomuseossa opimme lisää Kurdistanin kattavasta alueesta, kielestä, itsenäisyyden kaipuusta ja vaiherikkaasta historiasta. Erbilin puistoon on pystytetty alueen kipeän historian ja terrori-iskun uhrien kunniaksi monumentti.

Kurdistanin rikasta historiaa pääsemme tutkimaan konkreettisesti, kun vierailemme torin vieressä kohoavassa 8000 vuotta vanhassa linnakkeessa. Sen on sanottu olevan maailman vanhin yhtäjaksoisesti asutettu paikka. Tarkkaan vartioidulla alueella ei ole lupaa liikkua ilman opasta. Historian kuiskailun saattaa kuulla linnakkeen lukuisia syvänteitä tutkiessa, ja sen reunalta avautuu henkeäsalpaava näkymä savitiilitalojen yli horisonttiin.

Erbilissä ei ole vielä panostettu matkailuun. Sitäkin mielenkiintoisempaa on seurata nousevan kaupungin kehitystä. Vaeltaessamme kaduilla törmäämme usein työmaihin, ja sinne tänne on nousemassa moderni kaupunkisuunnitelmaan istuvia korkeita rakennuksia. Kivisten rauniokasojen välissä kohoaa prameita pankki- ja hallintorakennuksia ja pääkatu on koristeltu patsain ja valoin.

Elämää sykkivä tori tuoksuu bensalta ja paahdetuilta kastanjoilta. Linnan kupeessa lukuisilla, kapeilla poikkikaduilla myydään kaikkea mahdollista: lompakkoja, mattoja, aseita, eksoottista katuruokaa ja leluja, ja kadun rahanvaihtajat pitävät dinaareita esillä lasin takana. Löydämme matkamuistoiksi käsityönä kudotun laukun ja huivin, mutta kotiin lähetettäviä postikortteja on turha hakea.

Paikalliset ihmiset eivät selvästikään ole tottuneet ulkomaalaisiin, mutta yllättynyttä ilmettä seuraa aina hymy. Ihmiset tahtovat tietää, mitä teemme Kurdistanissa ja pidämmekö paikasta. He haluavat vuorotellen tulla kuvatuiksi ja meidät kutsutaan teelle. Istumme juomaan *tšaita*.

Ihmiset jakavat mielellään tarinansa. Kurdien kansallisylypeys on voimissaan ja sen symboliikkaa on piilotettu myös musiikkiin. Poliittiset keskusteluaiheet ovat arkoja, joskin puhe kääntyy usein nimenomaan politiikkaan. Pohjois-Irakin Kurdistanilla on ollut autonomia vasta kymmenen vuotta ja lähihistorian vaikutus näkyy asukkaissa. Mutta ihmiset ovat avoimia ja helposti lähestyttäviä. Viimeisenä päivänä poimimme herttaisen pariskunnan luvalla omin käsin mandariineja heidän pihapuustaan.

Katukuvassa miehet ovat enemmistönä ja naisia näkyy harvoin.

Tori tuoksuu bensalta ja paahdetuilta kastanjoilta.

